

W ramach KWRiST do zaopiniowania wpłynął Projekt o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego.

Proponowane zmiany:

Zmiana właściwości organu w toku postępowania (art. 21 § 3 k.p.a.)

Projekt przewiduje dodanie art. 21 § 3 k.p.a., zgodnie z którym organ właściwy miejscowo w dniu wszczęcia postępowania pozostanie właściwy do końca postępowania, nawet jeśli w toku sprawy zmienia się podstawy właściwości miejscowej. Rozwiązanie jest wzorowane na art. 15 Kodeksu postępowania cywilnego, art. 14 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz art. 18b Ordynacji podatkowej.

Skuteczność czynności podjętych przed wyłączeniem pracownika od załatwienia sprawy (art. 24 § 5 i 6 k.p.a.)

Zgodnie z projektem, czynności dokonane przez pracownika podlegającego wyłączeniu na podstawie § 1 lub 3 pozostają w mocy, jeśli były wykonane przed ujawnieniem okoliczności uzasadniających wyłączenie oraz do czasu wyznaczenia innego pracownika. Organ będzie mógł jednak ponowić wykonane czynności. Jeśli czynności naruszają § 4, pozostaną w mocy, jeśli rozpoznanie sprawy przez innego pracownika nie mogłoby doprowadzić do innych ustaleń. Rozwiązanie wynika z tego, że wyłączenie następuje nie wcześniej niż w momencie uzasadniających je okoliczności, a więc do tego momentu czynności nie są podejmowane przez wyłączonego pracownika. Naruszenie przepisów o wyłączeniu pracownika może mieć różny wpływ na sposób załatwienia sprawy. Stosowanie prawa może mieć charakter uznaniowy, na przykład oparty na klauzulach generalnych, ale także sylogistyczny, więc możliwe są sytuacje, że inny pracownik, niepodlegający wyłączeniu, musiałby podjąć taką samą decyzję jak pracownik wyłączony. Analogiczne regulacje będą dotyczyły wyłączenia organu.

Organ wyznaczony do załatwienia sprawy (art. 26 § 2 k.p.a.)

W art. 26 § 2 k.p.a. dodane zostanie odesłanie do art. 20 k.p.a. dzięki czemu wyznaczenie organu nie będzie naruszało właściwości rzeczowej.

Czynności towarzyszące wyłączeniu organu (art. 26 § 2a k.p.a.)

Zgodnie z projektowanym przepisem, organ załatwiający sprawę w razie wyłączenia niezwłocznie przekaże organowi wyższego rzędu akta sprawy wraz z wszystkimi posiadanymi dokumentami i materiałami wskazującymi na okoliczności wyłączenia. Będzie to czynność materialno-techniczna.

Konsekwencje zmiany podstaw wyłączenia organu w toku postępowania (art. 26 § 2b k.p.a.)

Organ wyznaczony w wyniku wyłączenia innego organu pozostanie właściwy do czasu zakończenia sprawy w danej instancji, nawet jeśli doszło do zmiany stanowiska co do podstaw wyłączenia. Ma to sprzyjać stabilności i sprawności postępowania.

Następstwo prawne będące skutkiem oświadczenia wnioskodawcy i osoby mającej wstąpić w jego miejsce (art. 30a k.p.a.)

Projekt zakłada, że na wniosek strony, która wystąpiła z żądaniem wszczęcia postępowania organ będzie mógł dopuścić inny podmiot do udziału w postępowaniu, jeśli podmiot ten wyrazi zgodę i nie sprzeciwia się temu charakter sprawy. Przeniesienie decyzji na inny podmiot będzie dopuszczalne.

Doręczenia na skrytki pocztowe (art. 45a k.p.a.)

Możliwe będzie doręczanie przesyłek na skrytki pocztowe na wniosek adresata. Pismo będzie pozostawiane w placówce pocztowej operatora, a zawiadomienie o tym zostanie umieszczone w skrytce pocztowej adresata. Adresat będzie miał obowiązek zawiadomić organ administracji publicznej o każdej zmianie adresu skrytki pocztowej.

Zapis audio lub audio-wideo z czynności organu administracyjnego (art. 67 § 1 oraz 73 § 1c k.p.a.)

Organy administracji publicznej będą mogły fakultatywnie obok protokołu pisemnego utrwalić przebieg czynności za pomocą urządzenia nagrywającego dźwięk lub obraz i dźwięk. W takim przypadku protokół pisemny będzie można ograniczyć do najważniejszych oświadczeń osób biorących udział w czynności. Przed uruchomieniem urządzenia, konieczne będzie poinformowanie o tym osób biorących udział w czynności. Strona będzie miała prawo do otrzymania zapisu dźwięku lub obrazu.

Rozszerzenie podstaw obligatoryjnego zawieszenia postępowania administracyjnego (art. 97 § 1 pkt 6 k.p.a.)

Projekt przewiduje dodanie art. 97 § 1 pkt 6 k.p.a., zgodnie z którym organ administracji publicznej będzie mógł zawiesić postępowanie, jeśli wystąpi długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca jego prowadzenie. Katalog przyczyn umożliwiających zawieszenie stanie się otwarty, podlegać będzie jednak kontroli organu wyższego stopnia, zgodnie z art. 101 § 3 k.p.a.

Umorzenia postępowań administracyjnych z mocy prawa (art. 105 § 3 k.p.a.)

Zgodnie z projektowaną regulacją, organ administracji publicznej będzie zobowiązany niezwłocznie zawiadomić strony o umorzeniu postępowania z mocy prawa, co ma usunąć wątpliwości dotyczące interpretacji umorzenia z mocy prawa.

Przekazanie akt sprawy (art. 106 § 1a k.p.a.)

Organ załatwiający sprawę będzie miał obowiązek przekazania akt sprawy organowi współdziałającemu bez wezwania z jego strony. Możliwe będzie przekazanie odpisów, by nie utrudniać przebiegu zasadniczego postępowania oraz biorąc pod uwagę, że przy jednym postępowaniu może współdziałać kilka organów jednocześnie.

Zaskarżalność postanowienia w sprawie sprostowania lub wyjaśnienia niezaskarżalnych postanowień (art. 126 k.p.a.)

Do art. 126 zostanie dodany § 2, zgodnie z którym zażalenie nie będzie przysługiwało na postanowienie w sprawie sprostowania i wyjaśnienia postanowienia, od którego nie przysuguje zażalenie.

Ograniczenie orzeczeń o kasacyjnym charakterze (art. 138 § 2c k.p.a.)

Dodany zostanie art. 138 § 2c k.p.a., zgodnie z którym decyzja wydana z naruszeniem art. 25 k.p.a. nie zostanie uchylona przez organ odwoławczy, jeśli powtórne rozpatrzenie mogłoby doprowadzić wyłącznie do wydania takiej samej w swej istocie decyzji.

Sprzeciw od postanowień kończących postępowanie (art. 189¹ k.p.a.)

Instytucja sprzeciwu zostanie rozszerzona na postanowienia kończące postępowanie lub rozstrzygające sprawę co do istoty. Termin do wniesienia sprzeciwu wynika z przepisów dotyczących trybów nadzwyczajnych. Sprzeciw nie jest dopuszczalny, gdy dowody okazały się fałszywe albo gdy decyzja została wydana w wyniku przestępstwa, ale upłynęło 10 lat od doręczenia decyzji. Sprzeciw od decyzji ministra może wnieść wyłącznie Prokurator Generalny. W postępowaniu wywołanym wniesieniem sprzeciwu od ostatecznego postanowienia prokurator będzie miał prawa strony.

Rozprawa zdalna (art. 89 § 3 k.p.a.)

Projektowana ustawa przewiduje możliwość rozprawy na odległość poprzez jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku za pomocą odpowiednich urządzeń technicznych, jeśli strony się temu nie sprzeciwią. Rozwiązanie to będzie miało charakter fakultatywny – organ będzie mógł zaproponować je stronom, jeśli będzie miał ku temu możliwości techniczno-organizacyjne i nie wpłynie to negatywnie na prawa stron.